

Nr 383.

Av herr **Spångberg m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 102, med förslag till kommunalskattelag m. m.

Allmän motivering.

Vid genomläsandet av såväl 1921 års kommunalskattekommittés betänkande, angående den kommunala beskattningen, som ock Kungl. Maj:ts proposition nr 102 berörande samma fråga, får man den uppfattningen, att *någon verklig lösning av kommunalskatteproblemet* icke för närvarande är möjlig att genomföra — i varje fall icke om det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget skall läggas till grund för en sådan lösning.

Man hade annars haft anledning vänta, att när man nu, sedan ett flertal förslag i ärendet tidigare framlagts och efter ett utredningsarbete, som pågått mer eller mindre oavbrutet i närmare 30 år, skulle ha fått fram förslag i frågan, vilka icke allenast inneburo vissa mer eller mindre viktiga omjusteringar av gällande bestämmelser på detta område, utan ginge till botten med frågan från synpunkten av ett tillgodoseende av såväl de stora befolkningslagrens berättigade krav på *en så långt möjligt rättvis beskattningsform, som i verkligheten avvägde skattebördan med hänsyn till skatte- dragarens ekonomiska bärkraft*, på samma gång som hänsyn toges till kommunernas behov av nödiga skatteinkomster, så avpassade och differentierade, att hastiga konjunkturväxlingar icke skulle ställa kommunen inför tillfälligt bryderi på grund av skatteintäkternas katastrofala nedgång.

Beträffande det första här omnämnda moment så har varken kommunalskattekommittén eller Kungl. Maj:t därvidlag kommit med några nya uppslag eller riktlinjer, utan meningen är, att allt skall i stort sett förbli vid det gamla. Kommittén har visserligen varit inne på och snuddat vid en del spörsmål i detta sammanhang, men i varje fall då det rört sig om mera invecklade och svårlösta problem har den förklarat, att den icke funnit anledning närmare ingå på desamma. En bidragande orsak till denna kommitténs räddhåga för att slå in på några nya vägar vid lösning av den kommunala beskattningens problem torde väl vara den enligt vår mening alltför snäva ram inom vilken kommitténs direktiv utstakats av finansministern vid kommitténs tillsättande 1921.

För att bara anföra ett exempel, så har kommittén så där i förbigående snuddat vid frågan om den *oförtjänta värdestegringen*, men ansett sig icke kunna eller böra närmare inlåta sig på denna fråga, och dock torde väl denna detalj vara ett ganska viktigt moment i fråga om att be-

Bihang till riksdagens protokoll 1927. 4 saml. 80 häft. (Nr 383—385.)

reda både stat och kommun en väsentlig skatteinkomst. Det har varit så mycket mer anledning att upptaga denna sak nu, som frågan legat under utredning sedan mer än 15 år tillbaka, utan att man märkt något som helst resultat.

Om man på allvar ville gå in för en beskattning efter förmåga, så finnes väl intet lämpligare skatteobjekt än de enorma värdestegringar, som tillkommit, inte på grund av vederbörandes eget arbete eller åtgörande utan många gånger till följd av statens, kommunernas eller andras åtgärder och kostnader. Hur fullkomligt avvita det i detta fall kan gå till och att inte bara dylik värdestegring icke på ett kraftigt sätt beskattas utan att densamma t. o. m. kan komma att förorsaka ökade utgifter för det allmänna, visar ett fall som nyligen förekommit i riksdagen. Vid en av Inlandsbanan nyligen fullbordad sträckning behövde staten inköpa mark för ett stationshus. För detta ändamål anslog riksdagen nyligen 80,000 kronor. Man behöver icke vara expert på markvärdet å ifrågavarande plats för att förstå, att hade icke staten dragit fram järnväg till samhället i fråga, så hade värdet av ifrågavarande markområde kanske icke varit tjugondedelen av det, som staten nu fick betala. Man måste erkänna, att samhället är synnerligen tillmötesgående — mot dem som förstå sig på att sko sig på dess bekostnad.

Något annorlunda ställer det sig, då det är fråga om att i skattehänseende behandla de i ekonomiskt avseende mest styvmoderligt ställda. Nu föreslår Kungl. Maj:t, att den, vars inkomst icke uppgår till 600 kronor per år, icke skall upptagas till beskattning, eller med andra ord, att skattegränsen skall sättas till ovan angivna belopp. Om det överhuvud skall fästas något avseende vid talet om beskattning efter förmåga, så verkar en sådan skattegräns under nuvarande förhållanden rent utmanande.

Det är emellertid ett genomgående drag både i kommunalskattekommitténs förslag och ännu mer i Kungl. Maj:ts, att man varit synnerligen ängslig för, att av industrin och storkapitalet uttaga vad som skulle vara erforderligt för tillämpning av ett kommunalskattesystem, vilket, utan att oskäligt betunga de små inkomsttagarna, ändå lämnade tillräcklig skatteintäkt för kommunernas rimliga behov. Finansministern har — säkerligen för att motivera sin motvilja mot allt nytt på skatteprincipernas område — anfört den gamla satsen att »gamla skatter äro goda skatter». Häri instämma säkerligen de, vilka från början varit med om att uppdraga riktlinjerna för vår nuvarande skattelagstiftning och som därvid varit i tillfälle att på ett framträdande sätt tillgodose sina egna intressen. Saken ställer sig något annorlunda för alla dem, vars intressen tidigare aldrig blivit bevakade och som ha all anledning bestrida, att skatterna äro goda därför att de äro, i fråga om grundbestämmelserna, gamla. De fordra *rättvisa* skattegrunder och de fordra en i verklig mening tillämpad *skatt efter förmåga* i stället för den skenbara tillämpningen av denna princip, som för närvarande gäller.

Man finner också av finansministerns yttrande till statsrådsprotokollet, att han icke velat på ett mera effektivt sätt beskatta storindustrin och

storkapitalet av bland annat den anledningen, att kapitalet då skulle söka sig ur landet. Med den motiveringen skulle man ju — i fall att den godtoges — kunna motivera fullständig skattefrihet för kapitalet. Man har också under den tid, då kommunalskattekommittén varit sysselsatt med sin utredning alltid visat på den rådande ekonomiska depressionen, då det varit tal om en kraftigare beskattning av industrin och kapitalet. För det första må då anföras, dels att en tillfällig ekonomisk depression icke kan få verka avgörande i fråga om grunder för den kommunala beskattningen, vilka grunder äro avsedda att tillämpas under längre tid framåt, detta så mycket mindre, som depressionen allaredan i slutet av år 1923 nått sin kulmen. Men för det andra visar den officiella statistiken, att förhållandena ingalunda varit så ödesdigra för kapitalet, som man från vissa håll vill göra gällande. Så t. ex. visas i Svensk Finanstidning 1924 nr 31 en sammanställning av utdelningen å de börsnoterade aktierna (A-listans upprop), att där omhandlade aktiestock, representerande ett aktiekapital av 1,800—1,900 miljoner kronor, utdelningarna absolut och i procent av kapitalet ha varit följande:

1920	240.5	miljoner kronor	13.4	procent
1921	203.7	»	»	10.6 »
1922	109.2	»	»	6.0 »
1923	90.6	»	»	4.9 »
1924	103.2	»	»	5.5 »

Som härav framgår, var den lägsta utdelningen 4.9 procent och var utdelningen redan 1924 uppe i 5.5 procent. Tar man därvid hänsyn till, för det första att ställningen för ovan angivna företag för närvarande naturligtvis är betydligt bättre än under 1925 och för det andra att dessa företag under högkonjunkturen hade att glädja sig åt oerhörda vinster, så kan man knappast säga, att anledning förefinnes, att, i rädsla för att kapitalet och industrin skall emigrera, underlåta att beskatta dessa objekt på ett betydligt kraftigare sätt.

Som belägg för t. ex. aktiebolagens enorma vinstehanser under högkonjunktur kan anföras några siffror ur »Samhället såsom det är» av Rickard Sandler.

Enligt uppgift i senaste upplaga av nämnda arbete, sid. 97, var procenttalet av aktiebolag som 1912 lämnade mellan 10 och 24 procent i vinst: 1912 28.8, 1916 41.1, 1919 42.4, samt de som lämnade över 24 procent: 1912 8.1, 1916 36.1 och 1919 18.8. Ur samma arbete kan ju för övrigt vara av intresse att anföra jämväl några siffror beträffande *egendomsfördelningen* i detta demokratiska land.

Där framhålles nämligen, att 10,800 personer äga 4,491 miljoner kronor, under det att 1,221,000 få nöja sig med 326 miljoner. Följande uttalande rörande verkningar av en mycket varsam reduktion kan man också gott instämma i: »Även om man går så långt i omtanke om de rika, att man

flyttar gränsen upp till 300,000 kronor, så blir det icke småsmulor över. Om de 2,620 personer, som ha mer än 300,000 kronor, finge behålla sina 300,000, skulle på deras händer stanna 786 miljoner. För närvarande ha de 2,909 miljoner. En reduktion skulle alltså inbringa 2,123 miljoner, nära dubbelt så mycket som statens förmögenhet.»

Den särskilda känslighet för att oroa industri- och bankkapitalet, som lyser igenom Kungl. Maj:ts proposition, torde i varje fall vara rätt så mal-placerad.

Det är emellertid inte endast ifråga om själva *grunderna för beskattningen*, som Kungl. Maj:ts förslag är i hög grad otillfredsställande, i det att det endast bygger på det gamla. Även i fråga om *formerna för och differentiering av skatterna* gäller detsamma. I detta avseende har åtminstone kommunalskattekommittén i viss mån sökt komma fram med något nytt, som skulle verka mera rättvist än nuvarande bestämmelser.

Nuvarande bestämmelser tillkommo ju som bekant under trycket av, att något provisorium måste utfinnas, då man inom riksdagen icke ville gå med det av Kungl. Maj:t 1921 framlagda förslaget. Redan tidigare hade ju med styrka framförts behovet av någon garanti för, att en kommun icke på grund av hastiga konjunkturväxlingar kanske såg sin skatteinkomst så väsentligt reducerad, att den icke hade möjlighet att täcka sina behov, och av denna anledning tillkom då den så kallade garantiskatten. Mot densamma har emellertid med rätta anmärkts, att den drabbar fastighetsägarna på ett synnerligen ojämt och orättvist sätt, i det att den ekonomiskt bättre ställda genom tillämpning av det procentuella avdraget icke får högre skatt än den, som har stora skulder på sin fastighet och med anledning härav har höga räntor att betala. Oaktat kommunalskattekommittén enligt vår mening har angivit fullt bärande skäl för sitt förslag, att utbyta den nuvarande garantiskatten mot *en fristående objektskatt*, har finansministern icke ansett sig kunna följa denna linje. Skälen härför synas emellertid allt annat än bärande.

I syfte att än ytterligare differentiera skattegrunderna har kommittén jämväl föreslagit införande av skatteformen *näringskatt*. Även i detta avseende har kommittén enligt vår mening förebragt fullt bärande skäl för en dylik skatts införande.

Specialmotivering.

Helt givet kan det aldrig bliva möjligt att under nuvarande kapitalistiska förhållanden åstadkomma ett rättvist skattesystem. Även vidtagande av åtgärder i skatteavseende, som avser att i största möjliga mån vältra över bördorna på dem som ha förmåga att bära desamma, medför endast att därigenom åt dem som orättvist berövas sin lika del av det gemensamma värdeframskapandets nyttigheter, bevaras litet mera av de smulor som faller från den rike mannens bord.

Det är ingen rättvisa som beredes de små inkomstagarna, de skuldsatta småbrukarna och dylika grupper, genom vissa skattelindringar. Den väsentliga orättvisan ligger givetvis däruti att i det kapitalistiska hushållningssystemets olika grupper i samhället beredas så oerhört olika inkomster. De mest outhärliga, de som utföra tyngsta och besvärligaste arbetena, få den minsta inkomsten under det att ofta icke alls samhällsnyttiga personer och grupper kunna suga till sig de största inkomsterna. Lant- och skogsarbetare stanna ofta vid en årsinkomst på 800—1,200 kronor mot i vissa fall industri- och bankjobbarnas årsinkomst upp till och över miljonkronorsgränsen.

Skattereformer kunna icke upphäva den orättvisa *inkomstfördelningen*, men de kunna medföra ett avvinande av penningmedel från de bärkraftiga inkomstagarna att användas för samhällliga åtgärder till lindring av de fattigare folkgruppernas läge.

Arbetare och småbönder ha med hänsyn till läget rätt att kräva skattereformer i denna riktning. Det är ett billigt och blygsamt krav i den situation som föreligger vid fastställande av en ny skatteförordning.

I Kungl. Maj:ts förslag till kommunalskattelag ha krav av ovan anförd art i alltför liten utsträckning beaktats. I vissa fall ha t. o. m. eftergifter gjorts till förmån för industriidkareintresset, eftergifter som äro avsteg från det minimiprogram som kunnat väntas bliva realiserat i anledning av kommunalskattekommitténs utredningar och förslag. Framförallt gäller detta regeringens uraktlåtenhet att framlägga förslag angående näringskatt. *Näringskatt.*

Mot en sådan skatt har icke kunnat anföras bärande principiella argument. Departementschefen har icke heller kunnat göra det i sin motivering, utan nöjer sig med att påpeka vissa »tekniska svårigheter», praktiska olägenheter och att »tiden ej är mogen för införande av näringskatt». Angående dessa förmenta tekniska svårigheter och praktiska olägenheter kan väl dock samma argument anföras som departementschefen i jämförelse mellan garantiskatt och fristående objektskatt på sidan 143 i kungl. proposition anför: »De tekniska olägenheter, som vidlåda det nuvarande systemet i motsats till systemet med fristående objektskatter, kunna visserligen ej helt undanröjas. Jag är dock av den uppfattningen, att de kunna avsevärt minskas.»

Det av reservanterna i kommunalskattekommittén anförda: »En depression, svårare än på många decennier, minskade våra näringsars skattekraft och skulle snarare motivera lindring än en ökning av det på dem vilande skattetrycket» som skäl mot näringskatt är numera inget som helst bärande argument. Förhållandena inom industrin kännetecknas icke nu av ett tillfälligt nödläge. Näringsarna ha t. o. m. ingått i ett skede av uppåtgående, som förut anförts.

För övrigt måste ju *de principiella skälen* för införande av närings-

skatt vara de avgörande. Det är ofrånkomligt att näringar, som i hög grad anlita kommunala inrättningar och som understundom på särskilt sätt belasta kommunerna med tunga utgiftsbördor, böra på ett särskilt sätt bidra med att bära sådana kommunalutskylder. Helt givet måste dock en näringsskatt läggas så, att den icke får den verkan, att mindre och medelstora jordbruk därigenom oskäligt belastas. I det yrkande som av oss framföres om införande av näringsskatt ha vi därför gått in för en sådan utformning att en sådan konsekvens undviks.

*Garantiskatt
eller fristående
objektskatt
som fastig-
hetsskatt?*

Av den utredning som av sakkunniga förebragts angående garantiskatt och fristående objektskatt som system vid fastighetsskatt framgår, att fristående objektskatt kommer att medföra större rättvisa bland de olika fastighetsägarna inbördes. Kammarrätten har påvisat, »att garantiskatten komme att relativt hårdare betunga den skuldsatte fastighetsägaren än den ekonomiskt bättre lottade». Ett system för fastighetsskatten med så stora avvikelser från sunda och riktiga skatteprinciper kan icke godkännas. Kommunalskatteskottet vid 1920 års riksdag framhöll: »att, därest en objektskatt skall kunna motiveras genom den särskilda skattekraft, som innehavet av ett visst objekt anses medföra, så måste också frågan, huruvida en sådan skatteform bör användas och huru skatten i så fall bör avvägas, avgöras genom en prövning av denna skattekraft, *vilken prövning i realiteten uppenbarligen måste ske enligt principen om skatt efter förmåga.*» (Kurs. av oss.) Till detta uttalande har departementschefen helt anslutit sig (sid. 138 i kungl. prop.). Då regeringen i sitt förslag trots allt frångått den synpunkt i detta avseende, som departementschefen helt anslutit sig till, anse vi oss böra framlägga förslag om antagande av fristående objektskatt i stället för garantiskatt.

Ett exempel visar, huru orättvist garantiskatten verkar för den skuldsatte jordbrukaren. Antag, att av två jordbrukare — bägge äga fastighet med 10,000 kronors taxeringsvärde — den ene är skuldfri och den andre har 300 kronors skuldränta att betala samt att inkomsten av jordbruket för bägge är 1,200 kronor. Orts- och familjeavdragen antagas för bägge utgöra 800 kronor. Ingendera får då någon kommunalt beskattningsbar inkomst, men den skuldsatte, som har blott 900 kronors behållen inkomst, får erlägga samma garantiskatt — efter 600 kronors beräknad inkomst — som den skuldfrie, vilken har 1,200 kronors behållen inkomst. Med fristående objektskatter fördelas skattebördan efter skatteförmågan.

*Lyxbeskatt-
ning.*

Med frågan om objektbeskattning sammanhänger också kravet om *förmögenhetsskatt på lyxföremål*, som vid flera tillfällen framförts i riksdagen.

Motionärer som förr framfört denna sak ha med all rätt framhållit den stora orättvisa som ligger däri att under det en fattig småbonde eller egna-hemsbrukare trots sina mindre värden blir pålagd den objektskatt som för-

mögenhetsskatten är, så slipper en rik person, som kan lägga ner tiotusentals kronor i inköp av t. ex. möbler och lyxsaker, alltså inre lösören, alldeles ifrån en dylik skatt å sådana tillgångar.

Motioner i ärendet väcktes vid bl. a. 1920 och 1921 års riksdagar men avslogos bl. a. under motivering att den ifrågavarande objektbeskattningen skulle komma att prövas under den pågående utredningen av skattefrågan.

Regeringen har nu efter det kommunalskattekommitténs förslag föreligger ej gått in för en objektbeskattning av lyxföremål i tillräcklig utsträckning. Då den inkonsekvens i skattelagstiftningen, som i nämnda motioner berörts, fortast möjligt bör försvinna, ha vi ansett oss böra ställa särskilda krav i detta avseende.

En riktigt avvägd objektbeskattning kan bli ett medel för att avvältra orättfärdiga skattebördor från de mindre bärkraftiga skattebetalarna. Men därutöver måste också andra medel användas för att de personer, som icke åtnjuta inkomster överstigande ett rimligt existensminimum, icke genom inkomstskatter berövas en del av denna sin inkomst, som behöves för att täcka det oundgängligaste för livsbehovens tillfredsställande. Ett sådant medel är *skattefria avdrag*. De grundavdrag som föreslagits av regeringen äro så låga att de icke från något håll torde kunna sakligt försvaras.

Mot ett höjande av dessa avdrag har, vad det gäller kommunalbeskattningen, gjorts gällande att en del fattiga kommuner skulle bli i avsaknad av tillräckligt antal skatteobjekt.

De svårigheter, som härvidlag kunna uppstå, få dock icke lösas genom ett avsteg från allmänt godtagna skatteprinciper, utan måste lösas genom ett effektivt användande av *skatteutjämningsmetoden*. Ju mera effektiv skatteutjämningsmetoden göres, ju bättre kan bevillningsfria avdrag komma till sin rätt även vid kommunalbeskattningen. Vi ställa därför dels yrkande på höjning av grundavdragen för kommunalbeskattningen, dels också på effektivare skatteutjämningsmetod, samt höjning av grundavdragen för statsbeskattningen. Vi anse, att grundavdragen böra vara, vid kommunalbeskattningen, i ortsgrupp I: 900 kronor, i ortsgrupp II: 900 kronor, i ortsgrupp III: 1,000 kronor, i ortsgrupp IV: 1,100 kronor och i ortsgrupp V: 1,200 kronor; vid statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, i ortsgrupp I: 900 kronor, i ortsgrupp II: 1,000 kronor, i ortsgrupp III: 1,200 kronor, i ortsgrupp IV: 1,400 kronor och i ortsgrupp V: 1,600 kronor.

Resultatet av de föreslagna avdragen framgår av följande tabeller:

Tabell A, utvisande kommunalt beskattningsbar inkomst för ensamstående person i ortsgrupperna I, III och V.

Taxerad inkomst	Ortsgrupp I Beskattningsbar inkomst			Ortsgrupp III Beskattningsbar inkomst			Ortsgrupp V Beskattningsbar inkomst		
	nu	enligt proposition	enligt motion	nu	enligt proposition	enligt motion	nu	enligt proposition	enligt motion
600	—	—	—	—	—	—	—	—	—
700	170	200	—	120	100	—	50	—	—
800	270	300	—	170	200	—	100	—	—
900	370	400	—	220	300	—	150	100	—
1,000	470	500	100	320	400	—	200	200	—
1.100	570	600	200	420	500	100	250	300	—
1.200	670	700	300	520	600	200	300	400	—
1.300	770	800	400	620	700	300	400	500	100
1.400	870	900	500	720	800	400	500	600	200
1.500	970	1,000	600	820	900	500	600	700	300
1.600	1,070	1,100	700	920	1,000	600	700	800	400
1.700	1,170	1,200	800	1,020	1,100	700	800	900	500
1.800	1,270	1,300	900	1,120	1,200	800	900	1,000	600
1.900	1,370	1,400	1,000	1,220	1,300	900	1,000	1,100	700
2,000	1,470	1,500	1,100	1,320	1,400	1,000	1,100	1,200	800

Tabell B, utvisande inkomst- och förmögenhetsskattens grundbelopp för ensamstående person i ortsgrupperna I, III och V.

Taxerad inkomst	Ortsgrupp I skattens grundbelopp			Ortsgrupp III skattens grundbelopp			Ortsgrupp V skattens grundbelopp		
	nu	enligt proposition	enligt motion	nu	enligt proposition	enligt motion	nu	enligt proposition	enligt motion
600	—	2	—	—	—	—	—	—	—
700	—	4	—	—	—	—	—	—	—
800	1.50	6	—	—	—	—	—	—	—
900	3	8	—	—	—	—	—	—	—
1,000	4.50	10	2	1.50	2	—	—	—	—
1,100	6	12	4	3	4	—	—	—	—
1,200	7.50	14	6	4.50	6	—	—	—	—
1,300	9	16	8	6	8	2	1.50	—	—
1,400	10.50	18	10	7.50	10	4	3	2	—
1,500	13.50	20	12	9	12	6	4.50	4	—
1,600	16.50	22	14	10.50	14	8	6	6	—
1,700	19.50	24	16	12	16	10	7.50	8	2
1,800	22.50	26	18	13.50	18	12	9	10	4
1,900	25.50	28	20	16.50	20	14	10.50	12	6
2,000	28.50	30	22	19.50	22	16	12	14	8

För den förändring i rätten till avdrag för försäkringsavgifter, som föreslagits i regeringens förslag, föreligga inga bärande motiv. Vi framställa därför yrkande om att nuvarande gräns 200 kronor skall bibehållas.

Avdrag för försäkringsavgifter.

I regeringsförslaget har bibehållits bestämmelse, som innebär ett fortsatt fasthållande vid privilegium för medlem av konungahuset att frikallas från den skatteskyldighet, som tillkommer andra medborgare. Detta är fullkomligt principvidrigt. För den tid som monarkien ännu kan komma att bestå i skendemokratins statsordning bör denna inkonsekvens i skattelagstiftningen avlägsnas. Även därutinnan föreslå vi ändring.

Skatteskyldighet för medlem av konungafamiljen.

Genom användande av progressiv inkomstbeskattning överföres en del av de oskäligt stora inkomsterna från inkomsttagarna till stat och kommun. Vissa inkomster torde redan nu ur allmänna synpunkter med all rätt kunna betraktas som tillhörande det allmänna i stället för enskilda personer och företag. Framförallt gäller detta vinst på oförtjänt värdestegring och liknande inkomster. Andra inkomster såsom t. ex. spekulationsvinster borde i nuvarande läge underkastas kraftigare beskattning. Frågan om kraftigare beskattning för vissa inkomster samt frågan om indragande till samhället av sådan vinst som nu ligger i oförtjänt värdestegring bör bli föremål för skyndsamt utredning, varom vi också framställa yrkande.

Värdestegring och spekulationsvinst.

Helt givet är det icke möjligt för oss att nu upptaga till granskning alla de punkter i regeringsförslaget som borde bli föremål för ändringsyrkanden. De förslag till ändringar i regeringens skatteförslag som vi i olika motioner framföra innebära icke annat än blygsamma delkrav för dagens situation och böra betraktas som praktiska samlingslinjer för vad arbetare och bonde-representanter på vissa punkter kan enas om nu.

Med hänvisning till vad här anförts, få vi hemställa, att riksdagen måtte besluta

1. verkställa den ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 102 med förslag till kommunalskattelag, att det för förslaget grundläggande garantiskattesystemet utbytes mot ett system av fristående objektskatter å fastigheter och näring i huvudsaklig överensstämmelse med 1921 års kommunalskattekommittés förslag, dock med iakttagande, att näringsskattevärdet beskattas blott om det överstiger 4,000 kronor, att näringsskatt för jordbruk skall erläggas endast om och i den mån näringsskattevärdet överstigit 4,000 kronor samt att repartitionstalet för jordbruksfastighets tomt- och industrivärde samt för annan fastighet, fastställas till 4 skatteören;

2. antaga följande förslag till ändrad lydelse av §§ 46, 48 och 51 i samma förslag till kommunalskatteförslag:

46 §.

2 mom.

3) — — — — —

Avdrag, som i första stycket 3) här ovan avse, må ej för skattskyldig eller, om skattskyldig under beskattningsåret varit gift och båda makarna under året haft försäkringar, för dem båda tillsammans åtnjutas till högre belopp än 200 kronor. Har — — — uppburits.

48 §.

2 mom.

Grundavdraget utgör i ortsgrupp I: 900 kronor, i ortsgrupp II: 900 kronor, i ortsgrupp III: 1,000 kronor, i ortsgrupp IV: 1,100 kronor och i ortsgrupp V: 1,200 kronor.

51 §.

Fysisk person som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret och vilkens inom hemortskommunen taxerade inkomst icke uppgår till 900 kronor, skall icke upptagas till beskattning för sådan inkomst.

3. vidtaga sådan ändring i 54 § förslaget till kommunalskattelag, att bestämmelsen om att medlem av konungahuset frikallas från skattskyldighet utgår;

4. att hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag avseende att spekulationsvinster, oförtjänt värdestegring och liknande inkomster må underkastas kraftig beskattning.

Vidare hemställas, att vederbörande utskott måtte formulera den lagtext, som föranledes av bifall till yrkandet om införandet av fristående objektskatter samt den kompletterande lagtext, som må påkallas av övriga ovan gjorda yrkanden.

Stockholm den 18 mars 1927.

Aug. Spångberg.

Viktor Herou.

J. P. Dahln.

Rob. Samuelsson.